

af Statsstolevæsenet og Stolevæsenet overhovedet. Ved at ville inddrage det under Behandlingen af det foreliggende Lovudkast, gjør man det ganske overordentligt vanskeligt at opnaae den Enighed paa alle Punkter og den forholdsvis hurtige Behandling, som er nødvendig, for at dette Lovudkast skulde kunne opnaae at blive til Lov. Da min ærede Collega Kultusministeren ikke er tilstede, maa jeg udtrykkelig bemærke, at det ikke hidrører fra nogen Modstand fra hans Side, at Lovudkastet ikke er gaaet længere, end det er med Hensyn til Stolevæsenet. Af det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjorring) saavel som af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) blev det bemærket, at Communerne i det Hele ikke ville have opnaaet fuld Selvstyrelse ved Vedtagelsen af dette Lovudkast i Forbindelse med den allerede i Kraft værende Lov om Styrelsen af den store Communes, Kjøbenhavns, Anliggender; men jeg skal ligesaa vel her som ved Spørgsmaalet om Stolevæsenets Ordning henstille, om det dog ikke maatte være rigtigt foreløbigt at nøies med at tage det, som man med nogenlunde Visshed kan sige, at man kan faae. Dermed er jo Intet opgivet for Fremtiden. Det er i mine Tanker givet, at dette Lovudkast, dersom det bliver til Lov, ligesaa lidt som Loven af 4de Mars 1857 om Styrelsen af Kjøbenhavns Anliggender, er den endelige Afslutning paa Lovarbejderne om Communerens Selvstændighed; men jeg troer, at det ærede Thing vil erkjende, at dersom dette Lovudkast bliver ophøiet til Lov, ville Kjøbstadcommunerne i det Væsentlige have opnaaet det samme Maal af Selvstyrelse, som Kjøbenhavns Commune i dette Nieblil har. Det er ikke fuldstændigt rigtigt, naar det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds har anført, at Regjeringens Tilsynsmand ved den Kjøbenhavnske Commune ikke er medstyrende. Regjeringens Tilsynsmand, Overpræsidenten, deeltager i Magistratens Forhandlinger, stemmer med, og hans Stemme er den afgjørende i Tilfælde af Stemmelighed, saa at han altsaa er Medstyrende. Ligeledes er det jo nofsom bekjendt, at Amtmanden ikke alene overværer

Amtsrådets Forhandlinger, men stemmer med, og at hans Stemme som Formand ved Stemmelighed gjør Udslaget. Jeg troer altsaa ikke, at disse Anker med Føje kunne rettes mod dette Lovudkast, saaledes som jeg har indbragt det, nemlig som Udcast til Lov om Styrelsen af Kjøbstædernes communale Anliggender. Skulde jeg være gaaet jaa vidt, som det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds forlangte, maatte jeg ikke have forelagt et saadant Lovudkast, men derimod en samlet Lov om Styrelsen af communale Anliggende, saavel for Kjøbenhavn og Kjøbstæderne som for Landet; men dette har ligget udenfor min Plan. Jeg troer heller ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt, saaledes som det blev anbefalet af en æret Taler, at stille de fire Kjøbstadcommuner, hvor Borgemeisterembedet er adskilt fra Byfogedembedet, anderledes end de øvrige Communer, nemlig saaledes, at Borgemeistrene i disse fire Communer blive valgte i Borgerrepræsentationen, medens Borgemeistrene i det langt overveiende Antal af Kjøbstadcommunerne, hvor en saadan Adskillelse mellem Borgemeister- og Byfogedembedet ikke finder Sted, fremdeles skulde være bestilte af Kongen; en saadan Forskjel vilde neppe være fornuftig. En ganske anden Sag var det, naar man vilde gaae endnu videre og foreslaae, at Borgemeistrene i alle Kjøbstæder skulde vælges af Borgerrepræsentationerne, og at altsaa, hvor Adskillelsen mellem Byfogdens og Borgemeisterens Virksomhed ikke hidtil har fundet Sted, denne skulde gjenføres; men dette vilde efter min Overbeviisning have ganske overordentlige Vanskeligheder, og det vilde navnlig være mindre hensigtsmæssigt at ville iværksætte en saa gennemgribende Foranstaltning paa en Tid, da Adskillelsen af den dømmende og administrerende Myndighed overhovedet staaer paa Dagsordenen, og hvor det dog kun er et Tidsspørgsmaal, naar denne Adskillelse skal gjenføres. Det forekommer mig, at de ærede Talere, som maatte være af den Anskuelse, at Borgemeisteren helst maa være en af Kommunen valgt, istedetfor som nu en af Staten bestillet Embedsmand, maae kunne berolige sig med, at en saadan Forandring lettest vil lade sig gjen-